

De bruiloft in Kana

Preek n.a.v. Johannes 2: 1-11

Ds. Maarten van Loon, januari 2014

Liturgie

Votum en zegengroet

Zingen: LvK gezang 289: 1, 2 (ochtenddienst); Opwekking 334 (middagdienst)

Ochtenddienst:

Lezing van de Tien Geboden

Zingen: Psalm 147: 7

Gebed

Lezen: Johannes 1: 1-5 en 14-18

Zingen: GKB gezang 145

Lezen: Johannes 2:1-11

Preek n.a.v. Johannes 2: 1-11

Zingen: GKB gezang 111

Middagdienst:

Geloofsbelijdenis van Nicea

Zingen: GKB gezang 139: 4, 5

Gebed

Collecte

Zingen: Psalm 68: 8, 13 of Opwekking 733

Zegen, beamen met: GKB gezang 71

Preek

In de eerste kerkdienst van dit jaar, van 2014, staan we stil bij Jezus' eerste wonderteken: Jezus verandert water in wijn.

Ja en dan niet zo'n klein beetje ook! Nee, want bij die zes watervaten gaat het omgerekend om minstens 500 liter – als het niet meer is. Dus zeg maar 500 flessen wijn of 500 pakken drinken! Nou, daar konden ze bepaald wel even mee vooruit op die boerenbruiloft, daar in Kana! Wat een uitbundigheid! Wat een overvloed! Wat een geweldig begin!

Dit is nou één van die momenten die Johannes bedoelt in zijn inleiding [weer even bij gepakt] dat hij en de anderen de *heerlijkheid* van Jezus hebben gezien.

De heerlijkheid van Jezus. Dat is: zijn grootheid [NBV], glorie, macht, kracht, *hoe geweldig Hij is*. Eigenlijk alles wat Hij is, zit samengebald in dat ene woord.

En dat is geen heerlijkheid ver weg of zo. In de hemel. Buiten ons bereik.

Nee, zegt Johannes: die heerlijkheid heeft in de persoon van Jezus op aarde gewoond, of wat letterlijker: zijn tent opgeslagen. Onder ons gebivakkeerd. God is dus in de persoon van Jezus heel dichtbij gekomen. Zo dichtbij dat Johannes en anderen de heerlijkheid van God konden proeven, tasten, ruiken. Je kon het a.h.w. aanraken! De hemel was op aarde. Een beetje incognito, zou je

kunnen zeggen, maar voor wie het zien wilde: de hemel gaf duidelijke tekenen van zijn heerlijke aanwezigheid.

En dit is dus de eerste keer. De eerste keer dat Jezus zijn heerlijkheid laat zien. Ter bemoediging. Als een tipje van de sluier van wat er allemaal nog komen gaat.

Laat het ons aan de start van 2014 ook mogen bemoedigen, de heerlijkheid van Jezus zoals Hij die voor de allereerste keer daar in Kana liet zien.

Het is op een boerenbruiloft. Maar het feest dreigt in het water te vallen. Er dreigde een enorme domper, want de wijn is op. Dat kon echt niet. Gastvrijheid was iets dat in die tijd heel hoog in het vaandel stond. En het was in die tijd dan ook een enorme schande, een blamage van de eerste orde, als je voor je gasten niet genoeg te eten en te drinken had geregeld op je bruiloft. Wat een knieperds! Dat zou je je leven lang worden nagedragen.

En dat moment grijpt Jezus nu aan om zijn heerlijkheid te laten zien aan zijn discipelen. Dat is hier de hoofdzaak. Het accent valt op Jezus en zijn vertoon van heerlijkheid. Het bruidspaar wordt niet eens bij name genoemd, ook al is het hun bruiloft en wordt hun dreigend probleem – waar ze zelf trouwens niks van weten – door Jezus opgelost.

Maar waarom doet Jezus dat eigenlijk? Waarom zou Hij ervoor kiezen een dreigend tekort aan wijn op te lossen? Want laten we wel wezen: ook al was het niet best – of we dat nou een beetje meevoelen of niet – als ze zonder wijn zouden komen zijn te zitten, het was natuurlijk bij lange na geen levensbedreigend probleem. Er zijn bepaald wel ergere dingen. Het zielenheil van deze mensen stond ook niet op het spel. Zo ernstig was het allemaal nou ook weer niet.

Dus ... moet Jezus dit nou gaan oplossen? Feitelijk is dat wat Maria wel van Hem vraagt. Overigens, we lezen niet dat ze om een wonder vraagt. Ze fluistert Hem alleen maar in dat de wijn op is. Meer niet. Maar natuurlijk: daar horen we allemaal de vraag in: 'doe iets!'. Misschien dat Maria zich verantwoordelijk voelde. Het bruidspaar was wellicht familie. En misschien waren Jezus en zijn kersverse discipelen [6, net geroepen] toevallig in de buurt en ja, dan eist de gastvrijheid dat bruid en bruidegom zeggen: 'he, kom er bij, feest met ons mee!'. Maar ja, dat zijn wel weer 7 gasten extra ...

Maar goed, hoe dit ook zij, moet Jezus dit nou gaan oplossen? Hoort dat nou bij zijn missie? Hij komt toch naar de aarde om zondaren te redden? Toch niet om feestjes niet in het water te laten vallen en allerlei andere niet-levensbedreigende situaties op te lossen?

Laten we daar eens over nadenken. Is dat zo? Is Jezus er alleen maar voor zegmaar de grote problemen? Kun je alleen bidden als er sprake is van levensbedreigende zaken?

Ik denk dat we allemaal wel weten dat God in alles voor ons wil zorgen! Dat is wat de Bijbel zegt. Moet je horen hoe het in de Bergrede staat, Matt. 6: 26[1]:

Kijk naar de vogels in de lucht: ze zaaien niet en oogsten niet en vullen geen

voorraadschuren, het is jullie hemelse Vader die ze voedt. Zijn jullie niet meer waard dan zij?

Nee, de Bijbel leert ons juist *alles wat we voor lichaam en ziel nodig hebben* van God te verwachten.

[2=zwart]

Dat is voor ons lang niet altijd even makkelijk. Maar wel o zo ontspannend als je het kunt. Misschien goed als u/j/i wij dat in 2014 gaan oefenen. Telkens weer proberen.

En dit verhaal kan erbij helpen. Want je ziet: Jezus is bereid zijn buitengewone kracht in te zetten voor iets wat helemaal zo super-ernstig niet was. Hij laat daar in Kana nota bene zijn schepperkracht zien. Daar zie je het in de praktijk, die woorden uit de inleiding, Joh 1:3: *alles is door Jezus ontstaan en zonder Hem is niets ontstaan van wat bestaat*. Hij is zo machtig, Hij hoeft alleen maar te spreken en het is er. Hij hoeft het maar te zeggen of watermoleculen worden 'zomaar' 'opeens'

wijnmoleculen! En dat is geen theorie, in de zin van: dat kan Hij. Want Hij is immers zo machtig. Nee, het is ook praktijk. Daar in Kana doet Hij dat.

Geloof het maar: Jezus wil zijn kracht ook voor jou inzetten. Het is geen theorie. Zo van: Hij kan het wel, maar doet het natuurlijk niet. Misschien een keer als er echt iets heel ernstigs aan de hand is. En dan nog ...

Misschien is in jouw leven de wijn ook wel op. Niet levensbedreigend. Maar de jeu is er wel af. Er zit niks meer in het vat. Alleen nog maar water. Dus van dorst hoeft je niet om te komen. Maar ondertussen zit het je wel tot hier [keel]. En is het leven niet leuk – niet meer.

Misschien ben je het jaar wel zo begonnen. En ik zeg niet vandaag tegen je: o, maar dat komt Jezus binnenkort oplossen. Hij zal al jouw water veranderen in wijn. Maar ik zeg wel: denk niet dat Hij dat minderwaardig vindt. Dat Hij het wel kan, maar zich met zulke dingen niet bezig houdt.

Al wat jij nodig hebt, dat zal Hij je geven. Bid en je zult ontvangen. Hij weet wat je nodig hebt. En Hij geeft dat wat je nodig hebt. Je moet verhooring van je gebed ook leren zien. Hij geeft lang niet altijd precies wat jij vraagt.

En dan nog wat: Hij kan je ook vóór zijn. Geeft Hij iets zonder dat je wist dat je het nodig had. Dat is het mooie hier in dit verhaal: dit bruidspaar weet er niks van dat hun feestje door Jezus wordt gered. Misschien hebben ze het achteraf gehoord, dat zou heel goed kunnen. En konden ze God ervoor danken omdat ze zijn hand erin zagen.

Hoe vaak zou God in ons leven al iets gedaan hebben zonder dat wij het hebben gemerkt? Zonder dat wij wisten dat we het nodig hadden? En dus zonder dat we er om hebben kunnen vragen? Ik denk wel eens: hoe vaak zou Hij me al voor grotere of kleinere rampen behoed hebben? Je bent zo gauw geneigd om te kijken naar de dingen die mis gingen, die niet mooi/goed zijn. En dan te vragen: en waar was U nou dan? Maar wie weet op welke momenten Hij zijn bewarende hand wel niet boven ons hoofd heeft gehouden? Wie weet wat Hij allemaal wel niet doet om ervoor te zorgen dat de wijn in ons leven niet helemaal op is of op raakt.

Dit teken hier in Kana laat óók zien: Ik ben zo machtig, zo creatief en zo betrokken, zo dichtbij: wees maar gerust. Vertrouw maar op Mij. Ik ben er ook in 2014. Ik zorg. Dat is wat Hij daar in Kana óók wilde laten zien.

* * *

Er zit echter nog een diepere betekenis in dit verhaal. De wijn en de overvloed daarvan laten nog iets zien. En wel dit: bij het leven – zoals God het bedoeld heeft – daar hoort niet bij dat de wijn opraakt. Dat de levensvreugde verdwijnt. Dat zorgen ons neerdrukken. Dat we ons verdrietig voelen. Dat is niet het volle leven.

Het volle leven – wie kent dat eigenlijk? Jongelui – jullie misschien.

Ik denk aan een tekst waar ik een paar jaar geleden eens over gepreekt heb. Een tekst die sommigen van jullie erg aansprak toen we 'm in een catechisatieles behandelden. [Prediker 11,9-12;1] **[3]**

Geniet dus, beste vriend, van je jonge jaren, haal je hart op aan de dagen van je jeugd. Volg de wegen die je hart wil gaan, gun je ogen wat ze wensen. En onthoud bij alles wat je doet dat God je aan zijn oordeel onderwerpt. Belast je hart niet met verdriet en houd je lichaam vrij van kwalen, want je jeugd en jonge jaren zijn al snel voorbij. Gedenk daarom je schepper in de dagen van je jeugd – voordat de slechte dagen komen en de jaren naderen waarvan je zegt: In deze jaren vind ik weinig vreugde meer.

Maar ook als je jong bent – ook dan merk je het al snel: het is niet allemaal rozengeur en maneschijn. Het volle leven is voor niemand weggelegd. Niet hier.

[4=zwart]

Maar het is er wél. Het is er geweest, maar het komt ook weer terug. Jezus komt om daar een begin mee te maken. Dat kun je lezen bij de profeten. Bij ons vaak niet zo populair om te lezen. Niet altijd even makkelijk ook en vaak ook veel ellende, veel oordeel, rampen die worden aangekondigd.

Maar dat is niet het enige. Nee, verschillende keren lezen we over een geweldig feestmaal dat de Heer zal aanrichten. Dat zal zijn op de 'dag van de Heer'. NT: als Jezus terugkomt.

Laten we 's even naar één zo'n profetie luisteren [Jes. 25: 6-8] [5]:

Op deze berg richt de HEER van de hemelse machten voor alle volken een feestmaal aan: uitgelezen gerechten en belegen wijnen, een feestmaal rijk aan merg en vet, met pure, rijpe wijnen. Op deze berg vernietigt hij het waas dat alle volken het zicht beneemt, de sluier waarmee alle volken omhuld zijn. Voor altijd doet hij de dood teniet. God, de HEER, wist de tranen van elk gezicht ...

Hoor je hoe uitbundig hier gesproken wordt? De overvloed spat er vanaf. Met onder andere een enorme overvloed aan wijn.

Overvloed en uitbundigheid: dat hoort kennelijk bij het volle leven. Bij een leven in volmaakte harmonie met God. Het volk Israël zou in een land 'overvloeiende van melk en honing' leven als ze de Here zouden blijven dienen. God is een God van overvloed en uitbundigheid.

[6=zwart]

Overvloed en uitbundigheid – die horen bij het eeuwige leven. Weet je wat Jezus eens zei? Straks, in het eeuwige leven, zal ik nieuwe wijn met jullie drinken. En toen bedoelde Hij dus dit, wat Jesaja hier zegt. Hij bedoelde wat in het NT de bruiloft van het Lam wordt genoemd. Dat Jezus dit wonder op een bruiloft doet: dat is dus geen toeval. Het is een teken van *de* komende bruiloft. De bruiloft van het Lam.

En we zien dus: dat is een feest met uitbundigheid en vrolijkheid.

En dat is wat Jezus laat zien door die overvloed aan wijn. Echt meer dan genoeg voor iedereen.

Laten we dat beeld even meepikken, b+z, jongelui.

Wat de Heer nog in petto heeft, wordt dus omschreven als een rijkelijk feestmaal, inclusief lekkere wijn. En wat mij betreft vul je je eigen favoriete drank in.

Wil je het nog duidelijker hebben? Het leven in de eeuwigheid bij God is niet saai. Er is sprake van uitbundigheid! Van volheid. Van genieten.

Dat zit dus ook in het verhaal van de bruiloft in Kana.

Van de uitbundigheid, maar ook van de kwaliteit.

Jezus verandert water in wijn, maar dan wordt het geen goedkoop slobberwiltje, een chateau migraine, maar wijn van de allerbeste kwaliteit.

Dat is wat Hij wil: kwaliteit van leven.

Daarom haalde ik ook die tekst uit Prediker aan.

Want daar wordt het genieten aangeprezen. Vaak lukt dat het beste als je jong bent, omdat je dan – als het goed is – i.h.a. nog vrij van zorgen en kwalen bent. Hoewel ... niet vanzelfsprekend.

Maar goed, als we het nou hebben over hoe God het bedoeld heeft: dan is het dus dat. Dat we onbekommerd, ongehinderd door wat dan ook van het volle leven zouden genieten.

En dat laat Hij ook zien door dit uitbundige wonder in Kana. Zo laat Hij door dit wonder een stukje van zijn heerlijkheid zien. Of eigenlijk mag ik zeggen: onze toekomstige heerlijkheid.

Zover is het nog niet. Dat zit een beetje in die woorden 'mijn uur is nog niet gekomen'. Op zich een raadselachtig antwoord op de vraag van zijn moeder Maria. Die vraag, die vrij vertaald luidde: 'doe iets!'. Een wat vreemd antwoord, maar daar zal Maria wel aan gewend zijn geweest.

Maar die uitdrukking 'uur' of 'mijn/zijn uur' komen we vaker tegen, zeker in Johannes. En dan heeft het telkens te maken met de heerlijkheid van Jezus. Een heerlijkheid die groeien gaat. De volledige heerlijkheid komt bij Jezus' zijn lijden en sterven [ja, die ook!], opstanding en hemelvaart.

Die volledige heerlijkheid heeft Jezus nu., Hij zit in heerlijkheid aan de rechterhand van zijn Vader. Allerlei 'uren' of 'tijden' zijn dus al gekomen. Alleen het uur van de bruiloft van het Lam is dus nog niet gekomen. We zijn in afwachting daarvan.

Maar Jezus laat er al wat van zien. En precies dat is de heerlijkheid die Johannes heeft gezien. Precies dat is het teken dat we moeten oppikken, b+z.

Nu is de wijn soms op. Maar Jezus laat zien: dat is tijdelijk.

Want God is een God van uitbundigheid. *En dat onze wijn soms op is, dat vindt Hij dus maar niks!*

En daarom gaat Jezus de oorzaak daarvan wegnemen: de zonde. Om uiteindelijk de bruiloft van het Lam met ons te kunnen vieren.

Dat is wat Jezus door dit teken in Kana wil zeggen. Hier, kijk, ik laat het je zien: dit is de overvloed die jou te wachten staat. Hier heb je vast een teken.

Wat 2014 ook brengen gaat: de Heer zal bij je zijn. Je mag op Hem vertrouwen, in grote en kleine dingen.

En weet: de beste wijn heeft Hij voor het laatst bewaard.

Die mag je samen met Hem eens gaan drinken in het koninkrijk van zijn en jouw Vader.